

Transport Yol Şebeke Planı Projesi

BÖLME EĞİMİ VE SÜRÜTME MESAFESİ HESAPLAMA

ARŞ. GÖR. DR. TAHA YASİN HATAY

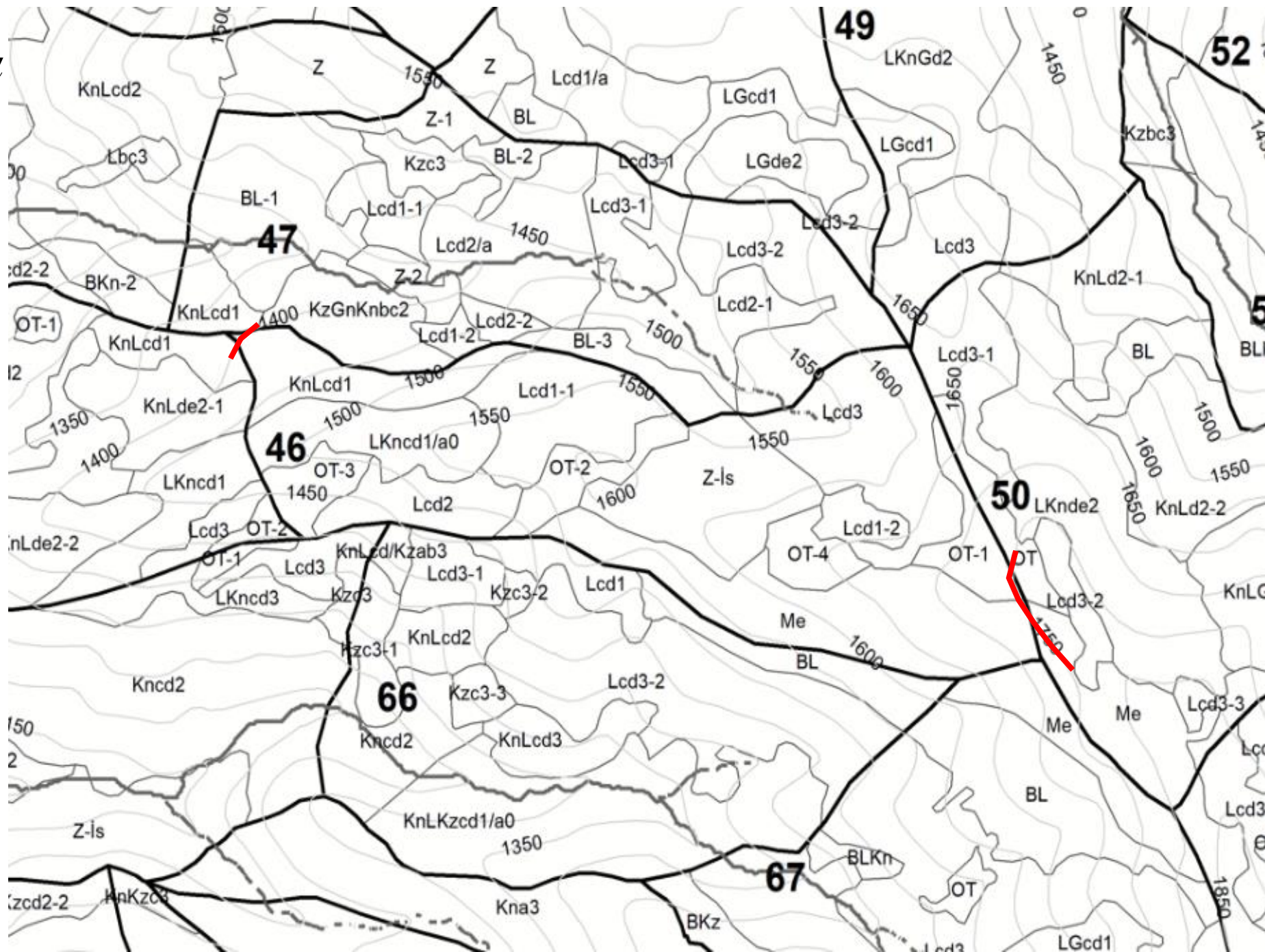
ARŞ. GÖR. GİZEM MISIRLIOĞLU

[illegible]

Eğim Hesaplama

1400 m

1750 m

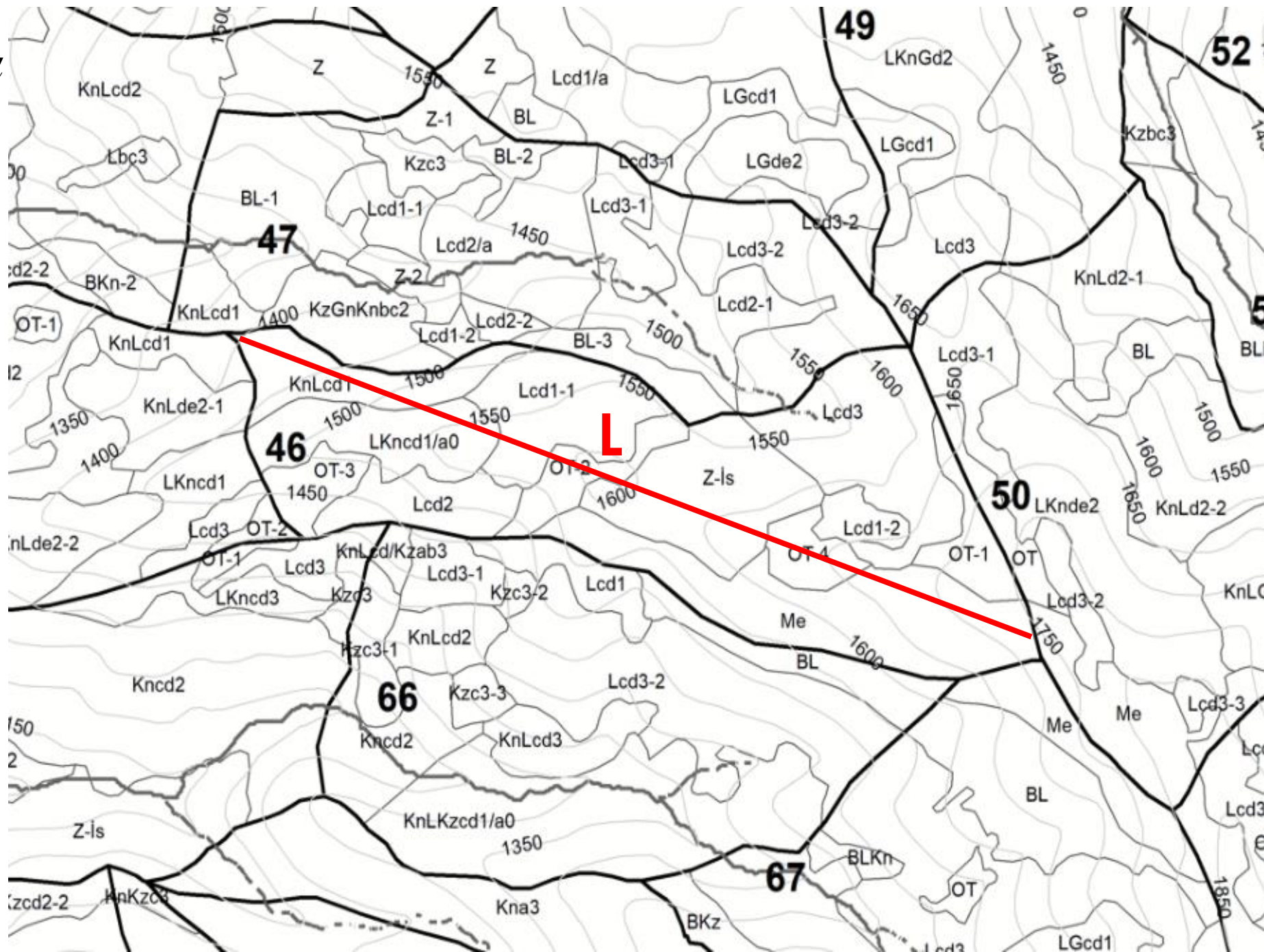

Eğim Hesaplama

L = 1000 m

Haritada ölçülen
değer 4 cm'dir.

1/25000 ölçekli
haritada 1 cm 250
m olduğu için 1000
m hesaplanmıştır.

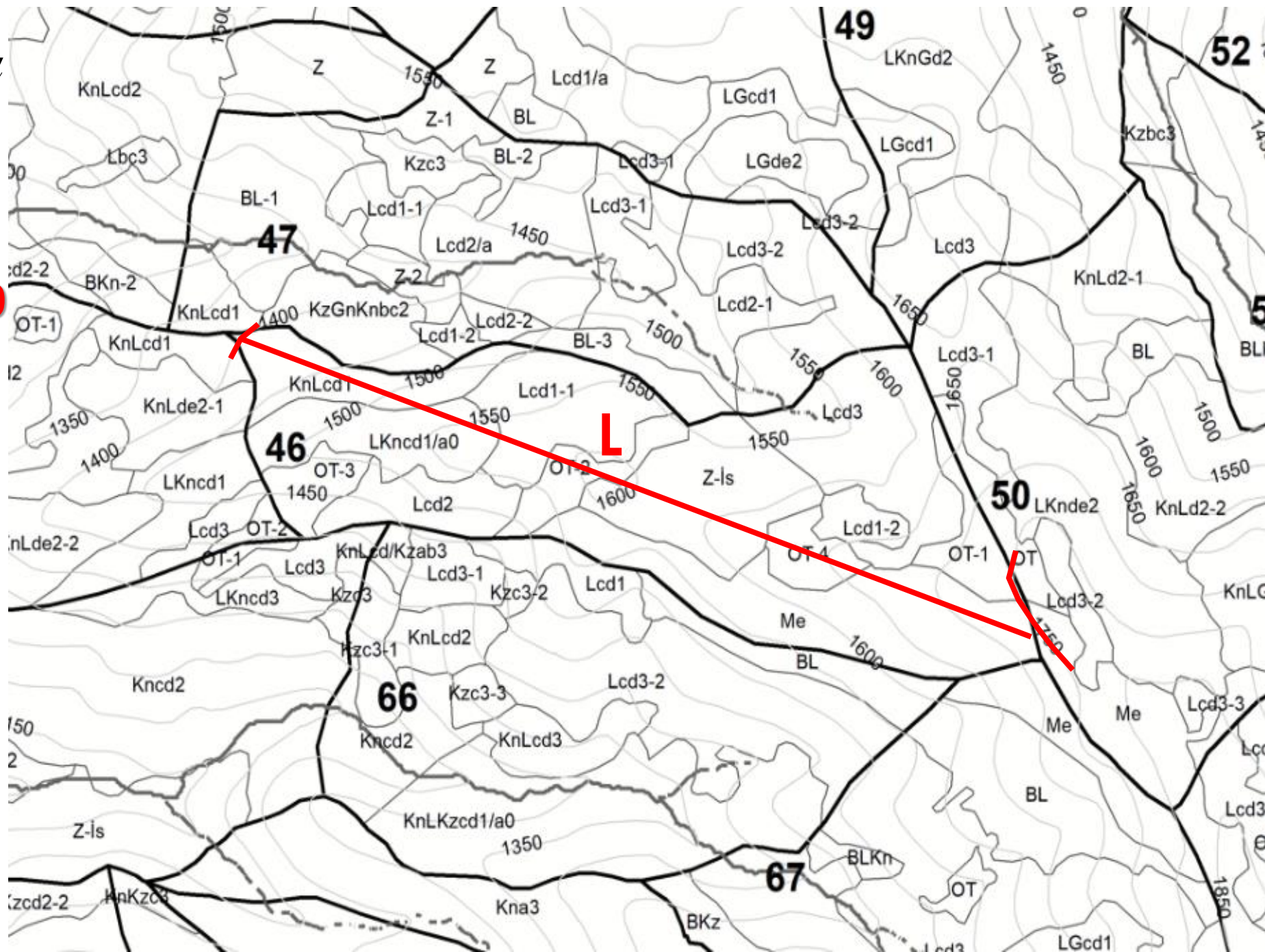

Eğim Hesaplama

$$\text{Eğim (P)} = \frac{DH}{L} \times 100$$

$$\text{Eğim (P)} = \frac{1750-1400}{1000} \times 100$$

$$\text{Eğim} = \% 35$$

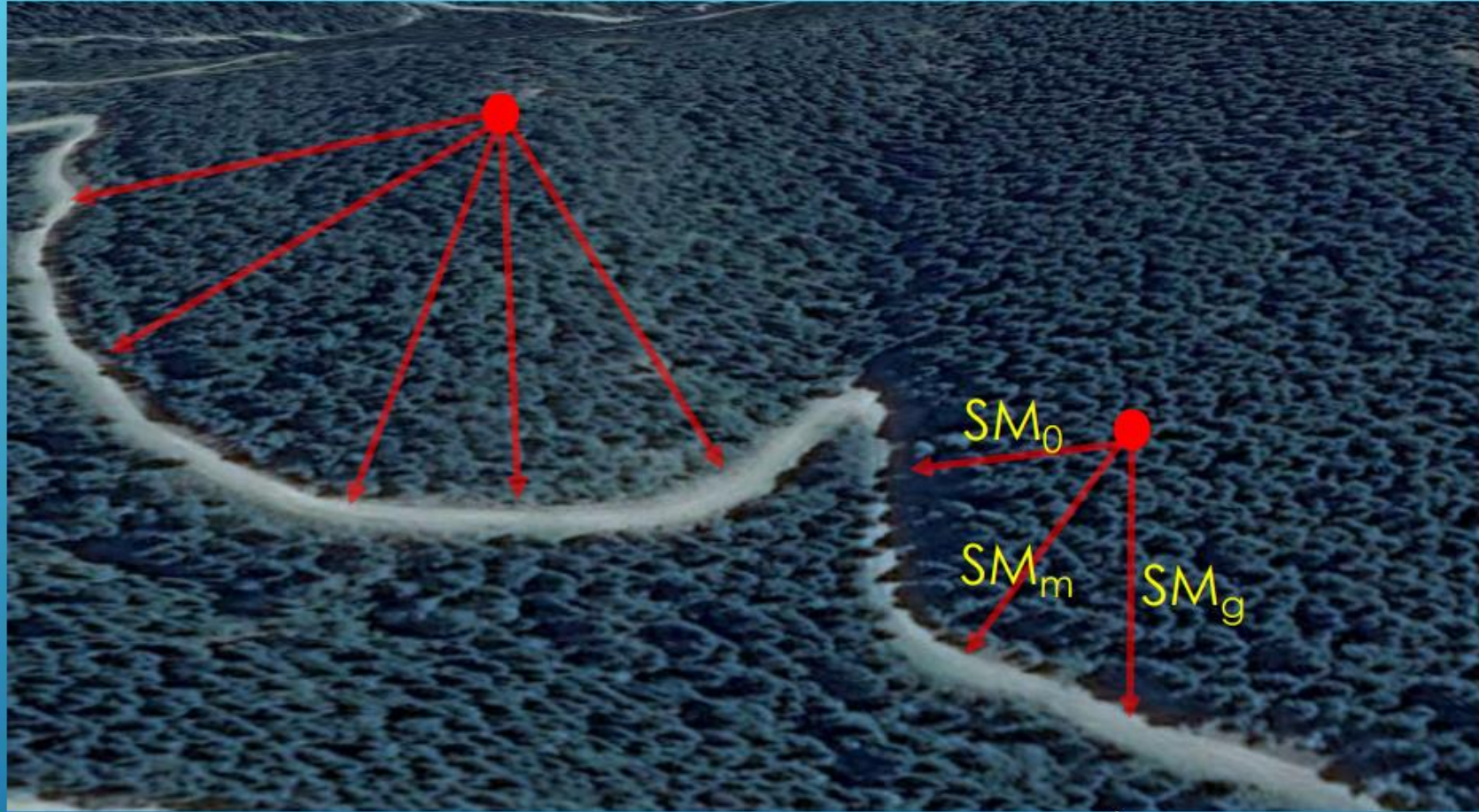
Sürütme Mesafesi

Sürütme mesafesi, üretilen odun hammaddelerinin bulunduğu yerden en yakın orman yoluna veya başka ulaşım tesislerine kadar sürütüldüğü uzunluktur. Sürütme mesafesi konusuna girmeden önce **transport sınırı kavramının oluşması** gerekmektedir.

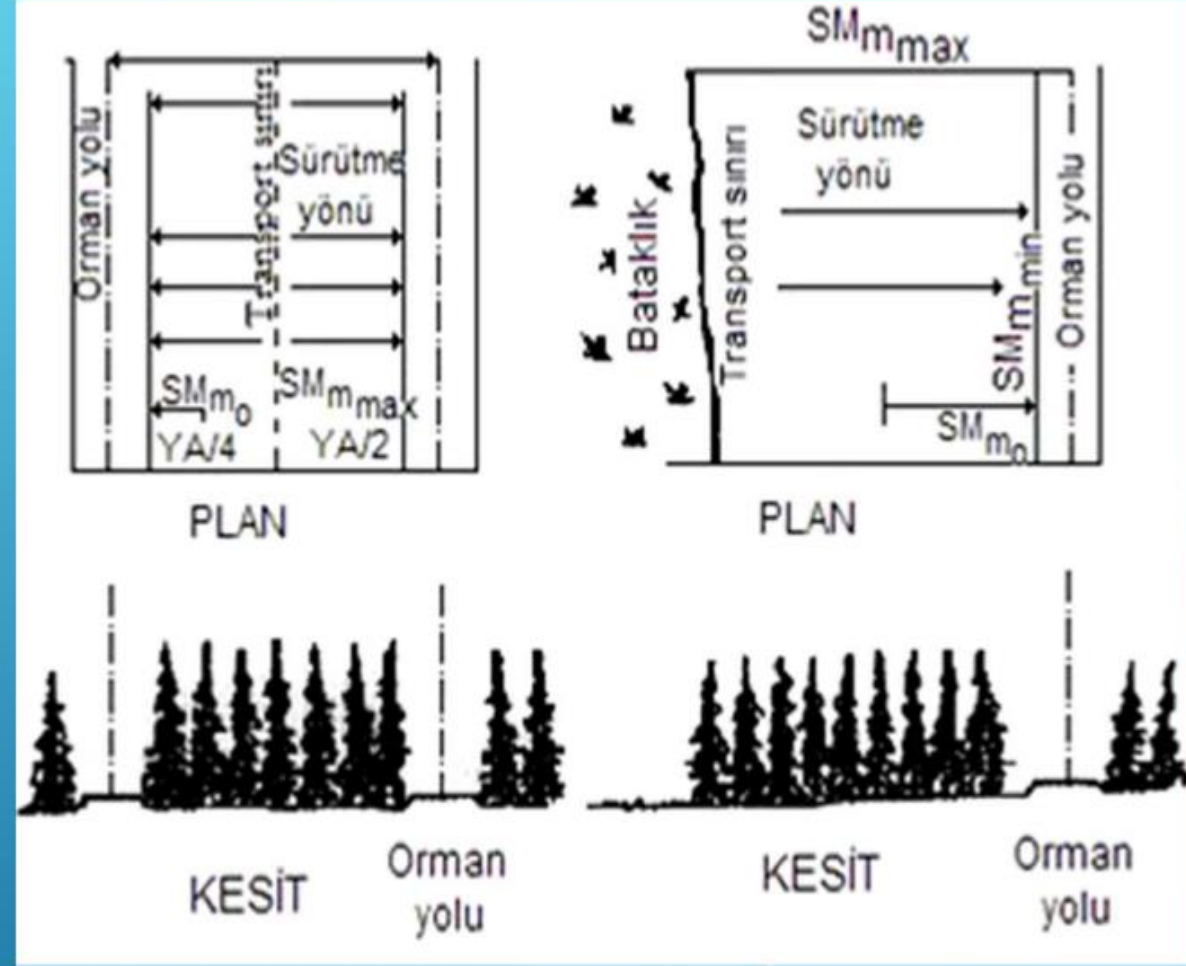
Transport sınırı; **üzerinden çeşitli yollara taşıma yapılan birleşik alanları birbirinden ayıran sınır olup**, düz alanlarda iki yol arasından geçtiği kabul edilen çizgi olarak tanımlanabilir.

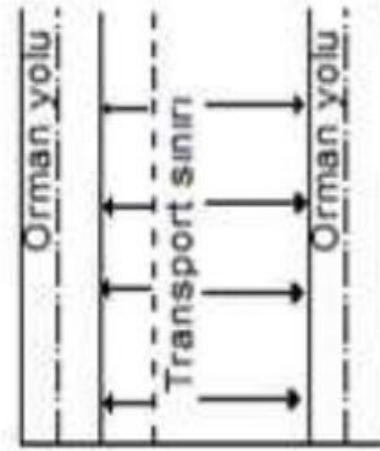
Sürütme mesafesi üç değişik şekilde belirlenebilir; ürünler en kısa hattan orman yoluna sürütülüyorsa **En Kısa Sürütme Mesafesi** (SM_0), ürünler arazi şekline göre en uygun yerlerden geçirilerek sürütülüyorsa **Gerçek Sürütme Mesafesi** (SM_g), ürünler her zaman yola dik ve en kısa hat üzerinde sürütülüyorsa **En Kısa Yola Dik Sürütme Mesafesi** (SM_m) olarak değerlendirilirler.

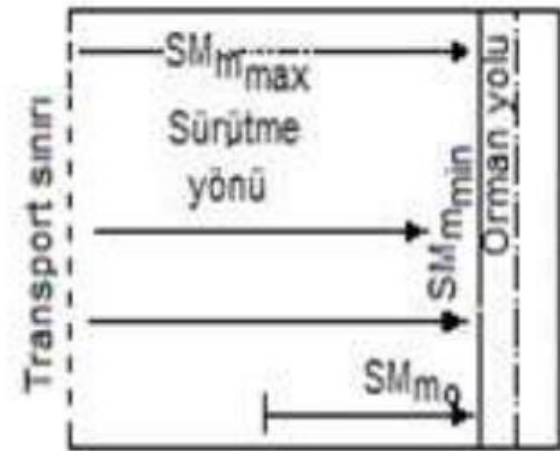
Sürütme mesafesi, sürütmenin yapıldığı arazinin düz veya dağlık oluşuna ve sürütmenin tek veya çift taraflı yapılışına göre değişiklik göstermektedir. Düz alanlarda tek taraflı yapılan sürütmelerde transport sınırı, sürütülecek olan orman ürünlerinden yola en uzak noktalarda bulunanların oluşturduğu sınırdır. Böyle alanlarda maksimum sürütme mesafesi (SM_{mmax}) transport sınırı ile yol arasında kalan uzunluktur. Ortalama sürütme mesafesi (SM_{mo}) ise maksimum sürütme mesafesinin yarısına eşittir .

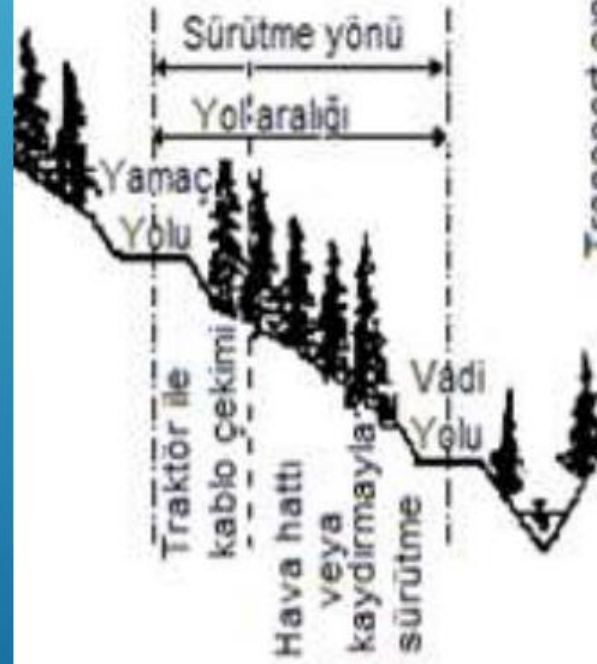
Dağlık alanlarda çift taraflı yapılan sürütme işleminde transport sınırı iki orman yolu arasında kalan alanda, kullanılan bölmeden çıkarma metodunun etki uzunluğuna göre değişmektedir. Maksimum Sürütme mesafesi (SM_{max}) transport sınırı ile orman yolu arasında kalan uzunluk, ortalama sürütme mesafesi ise maksimum sürütme mesafesinin yarısına eşittir.

PLAN

PLAN

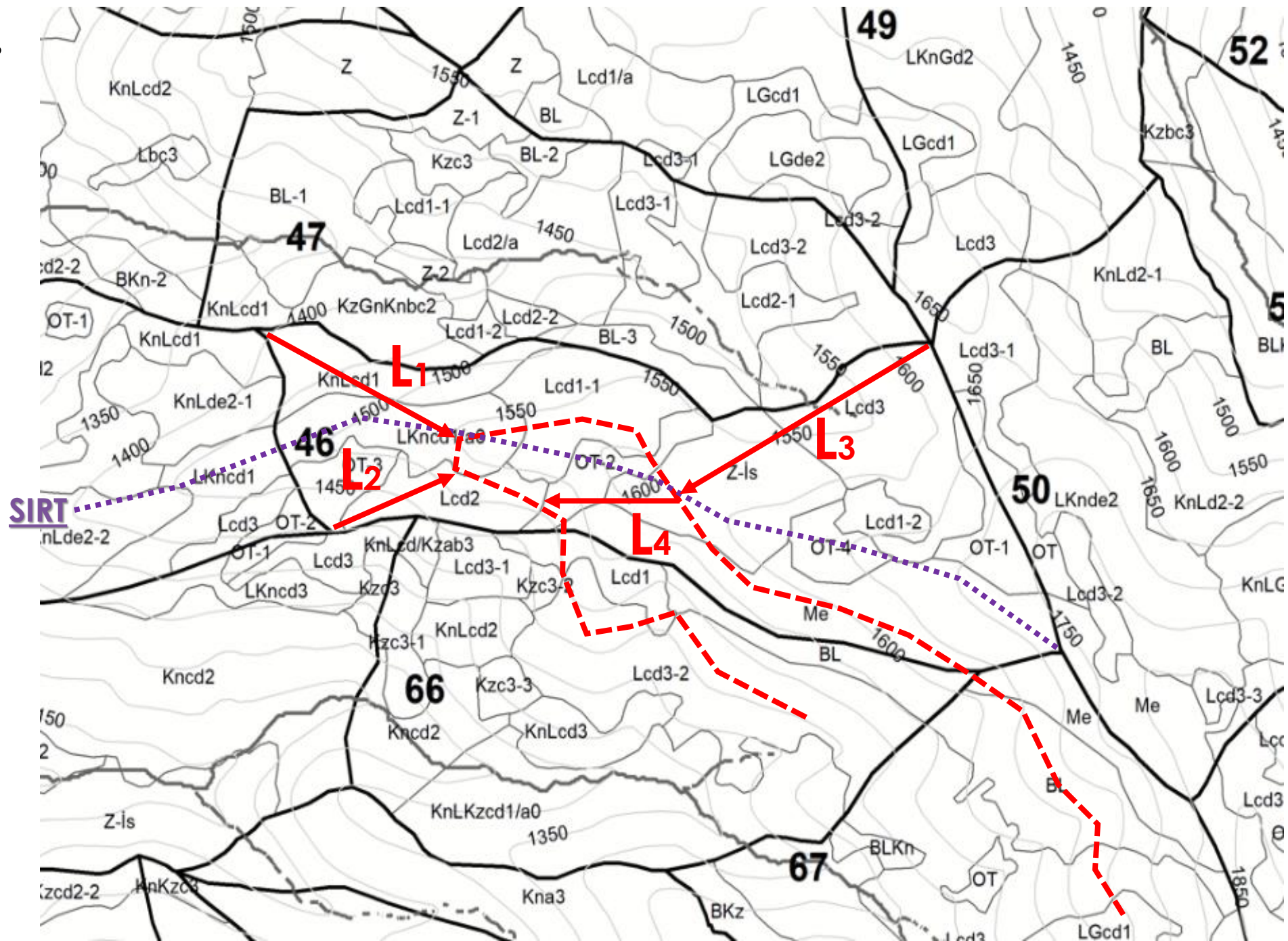
KESİT

KESİT

- Dereler
- Sırtlar
- Topografik Yapı

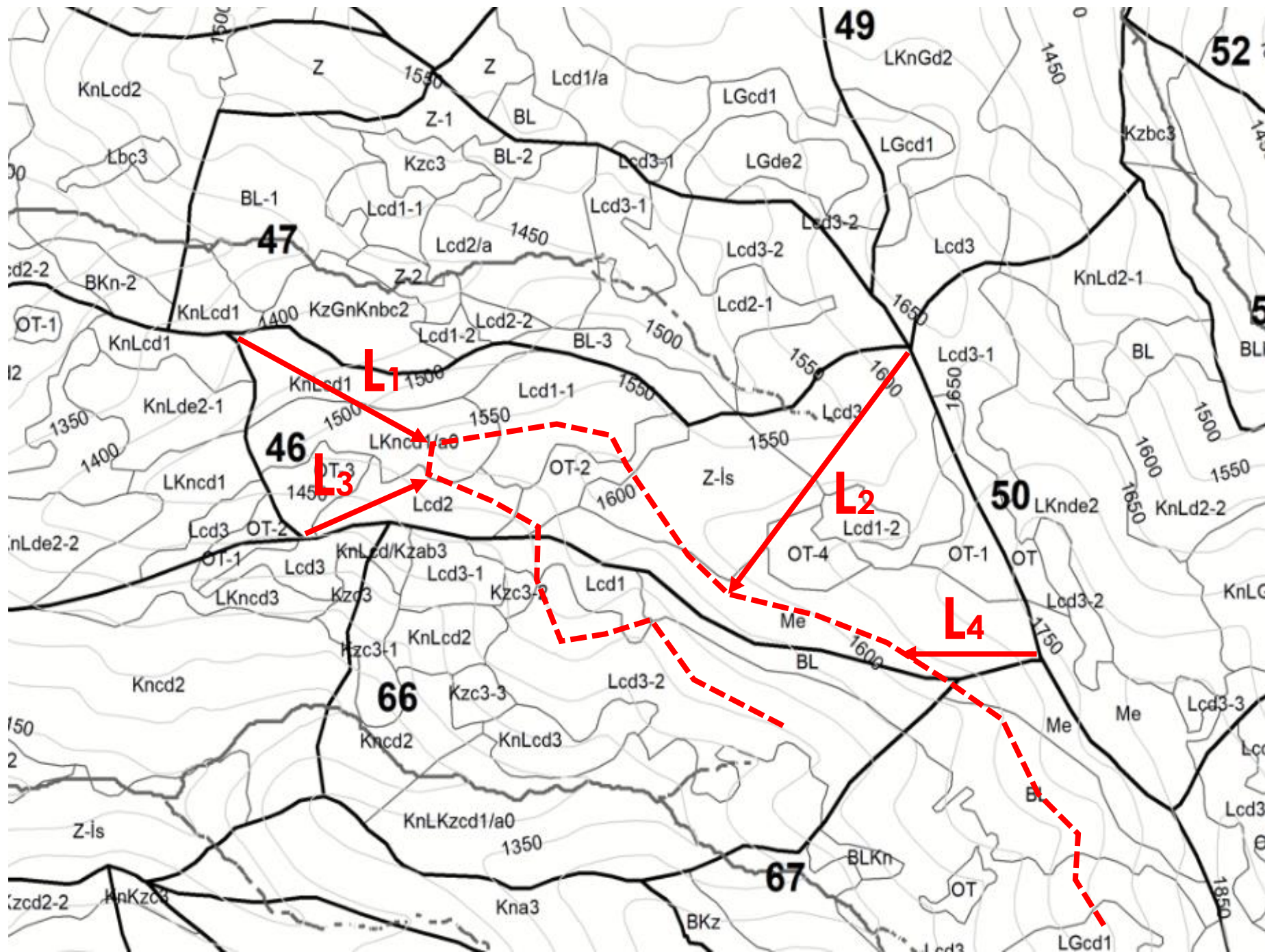
- Dereler
- Sırtlar
- Topografik Yapı

Maksimum
Sürütme
Mesafelerinin
ortalaması ??

4

• • • • •

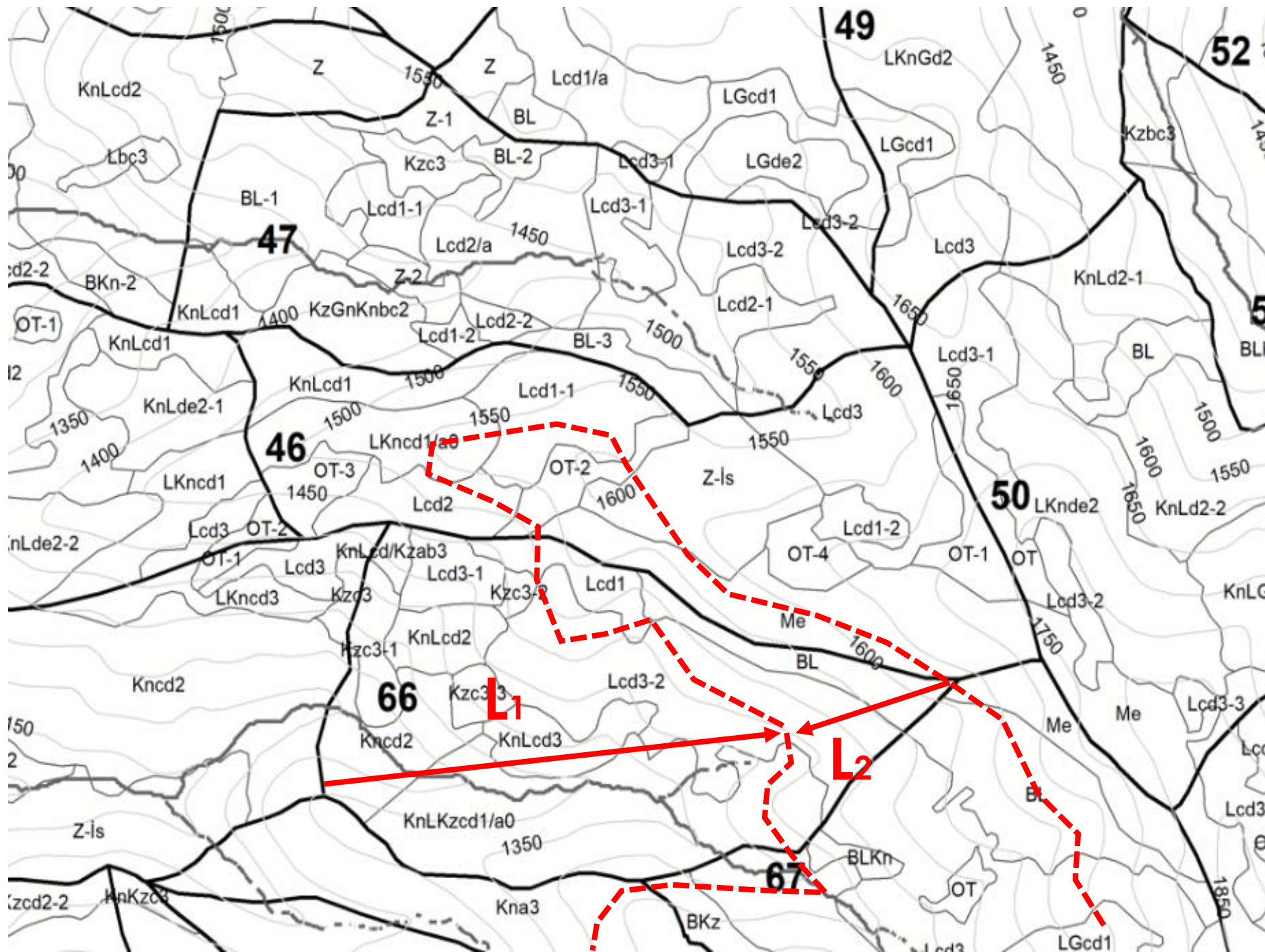

Sürütme Mesafesi

Maksimum
Sürütme
Mesafesi

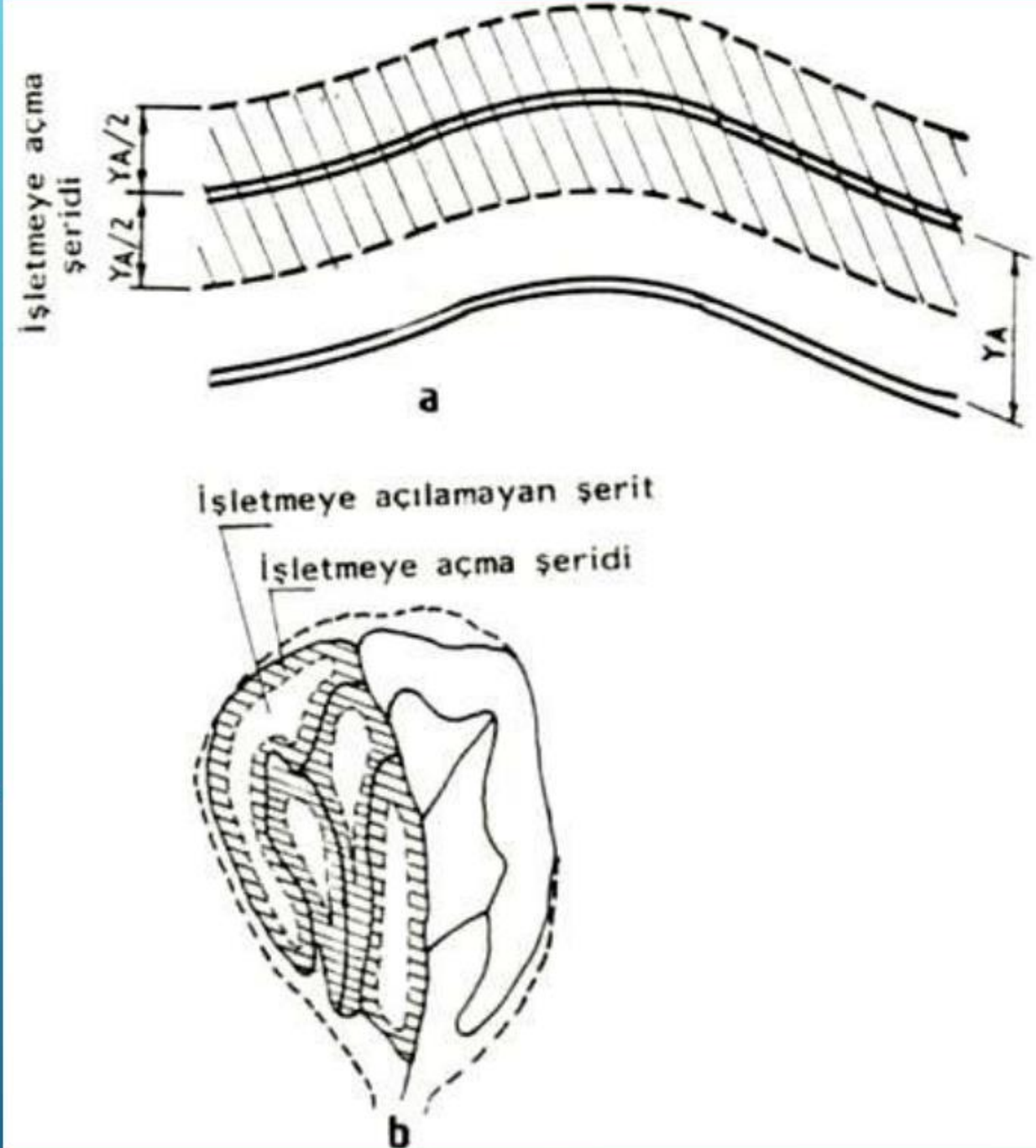
$$\frac{(L1+L2)}{2}$$

2

İşletmeye Açma Oranı

Bir ormanın, bir yol ağı ile işletmeye açılmasında başarı durumunun belirlenmesinde **işletmeye açma oranı (İAO)** kullanılır. Bir orman yolu geçtiği yamaçta, orman ürünlerinin primer transportunu olanaklı hale getirir. Buna **şeride işletmeye açma şeridi** denir. Bu orman yolu yanı zamanda da işletmeye açılan alan içerisinde diğer ormancılık çalışmaların yapılmasına olanak yaratır. **İşletmeye açma şeridi alanı** bir metotla bulunursa (örneğin planimetre, bilgisayar yazılımları vb.), buna göre işletmeye açma şeridi veya **şeritlerinin alanının bütün orman alanına oranı** işletmeye açma oranını vermektedir.

İşletmeye açma oranı, yolların bütün orman alanına dağılımını gösteren bir ölçüdür. Bu ölçüye göre orman yollarının dağılımını şu şekilde değerlendirmek mümkündür:

1. İAO < % 60 : Alana fena dağılmış orman yolları
2. İAO = % 61-70 : Orta derecede dağılmış orman yolları
3. İAO = % 71-80 : İyi derecede dağılmış orman yolları
4. İAO > % 80 : Çok iyi derecede dağılmış orman yolları.

Teşekkürler